

La construcció d'un Sistema d'Informació Local a Internet 1998-2002

Dolors Saumell Calaf
Esteve Masalles Feliu
Secció Local / Biblioteca Pública de Tarragona

Antecedents 1987-1998

A la Biblioteca Pública de Tarragona la Secció Local es va reorganitzar el 1987. Se li assignà un espai propi i s'inicià un treball aprofundit en els seus fons. Per aquesta raó s'intentà, en primer lloc, recollir exhaustivament la producció bibliogràfica referida a la província, a partir de la recepció del dipòsit legal. Es feren buidats analítics d'articles apareguts a butlletins i revistes locals i comarcals. Es va tenir especial cura en el tractament de les editades per centres d'estudis, com a manera de completar la panoràmica oferida per les monografies. S'aplegaren i es tractaren alguns materials considerats menors, com els fulletons.

Des del 1987 mateix es començaren a confegir dossiers de premsa amb notícies d'interès per a comarques de Tarragona. Ja aleshores es considerà que un dels objectius de la Secció havia de ser poder donar resposta a les necessitats informatives dels usuaris, en tant feien referència a aspectes vinculats a la ciutat i al territori. A més d'atendre consultes bibliogràfiques, es podien respondre també preguntes sobre entitats ciutadanes, horaris d'atenció al públic, adreces o sobre fets concrets ocorreguts a les comarques de Tarragona.

Amb l'objectiu de facilitar la consulta, a partir de 1997 la premsa local i comarcal rebé un altre tractament específic a través d'una base de dades referencial. Es mantenien les línies temàtiques dels dossiers de premsa, se'n podien continuar afegint de noves i es podia respondre amb més rapidesa.

Internet i el plantejament d'un Sistema d'Informació Local

La connexió de la Biblioteca Pública de Tarragona a internet és de l'any 1998. En aquells moments, la secció local disposava d'una col·lecció madura i en la seva major part informatitzada (8000 monografies, 1100 títols de revistes i butlletins, 12000 registres analítics, 200 dossiers de premsa, tant en paper com en format digital, a més d'una base de dades referencial de notícies locals i comarcals). Internet feia possible l'accés als catàlegs de la biblioteca i també l'opció d'escollir diferents subcatàlegs, segons el tipus d'informació introduïda (infantil, audiovisuals, fons de premsa, local ...).

Internet oferia majors i noves possibilitats, però. Podia incrementar el rendiment informatiu de la Secció, en incorporar recursos virtuals. El pas següent, i més ambiciós, va ser el plantejament del Sistema d'Informació Local (SIL) , una proposta articulada segons dos eixos:

- a) Informació sobre el territori (en el nostre cas les comarques tarragonines).
- b) Informació per a la comunitat local (l'entorn més immediat: la ciutat de Tarragona).

Detectàvem necessitats informatives en cinc àmbits, en els quals preteniem incidir i poder ser útils:

- **informació ciutadana**, que orientava l'acció (des d'agafar un autobús a trobar el torn de la farmàcia en dia festiu)

- **informació administrativa**, amb l'objectiu d'apropar al ciutadà les diferents administracions que l'afecten. Es tractava de facilitar l'accés als recursos que oferia l'Administració i els tràmits que se'n deriven.

- **informació d'actualitat**. Es podia satisfer a través de la base de dades de premsa , del recull de publicacions virtuals de les nostres comarques i de les diferents agendes culturals. Les pàgines web més recents, i mantingudes per entitats de tota mena, havien de ser també difoses i destacades.

- **informació factual**: Per als interessats a trobar dades estadístiques, econòmiques o demogràfiques sobre Tarragona, dades que es trobaven disperses entre diferents websites

- **informació bibliogràfica**: Centrada en la informació referencial dels nostres catàlegs. Era especialment important perquè les col·leccions locals inclouen fons pràcticament únics.

Per tal de poder integrar i estructurar la informació s'havia de:

- a) Cercar, contrastar i seleccionar la informació. La Biblioteca havia de donar fiabilitat, cosa que demana el seguiment rigorós de l'actualització i l'avaluació continua dels recursos existents.

- b) Donar forma. Estructurar les informacions a internet és encara una tasca complicada. S'ha de fer des de la perspectiva del que l'usuari espera trobar. Els continguts, les presentacions i els elements visuals han de ser clars i mantenir una estructura simple i lògica.

- c) Rebre les aportacions dels usuaris en forma de preguntes, comentaris i suggeriments, per tal d'adequar tota l'estructura. El SIL té raó de ser per la interacció amb l'usuari.

Creació de continguts

Partíem del recull exhaustiu dels continguts virtuals referits a les comarques tarragonines. A Tarragona a l'any 1998 el nivell d'implementació de les tecnologies de la informació era important, un fet que s'explica per l'existència de la xarxa ciutadana Tinet. Detectàvem que si bé hi havia molta informació, també era cert un alt grau de dispersió i les dificultats per trobar determinats recursos, de vegades poc difosos i subjectes a canvis d'adreça. Hi havia treballs desiguals, però la quantitat i qualitat eren molt apreciables.

S'elaborà un directori virtual de websites i de buscadors i portals locals, agrupats per tipologies, per tal de facilitar-ne la consulta. Era especialment important el treball d'actualització constant i les revi-

sions periòdiques. Es posà de manifest que no es podia ser exhaustiu i que calia seleccionar en relació al valor informatiu per a l'usuari. Havíem recorregut els inicis i el desenvolupament d'Internet a les nostres comarques, cosa que ens facilità la confecció d'una crònica sobre la seva difusió i implementació, de manera que cobrirem el buit informatiu.

Continguts i comunitat local

L'any 1999 a Tarragona tingué lloc una exposició sobre l'obra de l'arquitecte Josep Maria Jujol, deixeble d'Antoni Gaudí i natural de la ciutat. La biblioteca havia estat la receptora d'una important col·lecció de goigs pertanyent a l'arquitecte tarragoní. El donant, fill de l'artista, havia aportat fotografies i documents del seu pare publicats a l'estranger i difícils d'obtenir. A Internet les referències sobre l'obra de Jujol estaven només en anglès o japonès. En aquest context des de la Secció Local s'elaborà una pàgina web en què es donaven a conèixer els aspectes més significatius de la trajectòria de l'arquitecte, complementats amb la "Ruta Jujol" un itinerari cultural per les comarques tarragonines.

D'aquesta manera, al fil d'un esdeveniment cultural important, la Biblioteca havia obert una línia d'actuació que ha anat tenint continuïtat en una pàgina web dedicada a la *Tàrraco Romana* (2000) en motiu de les *Jornades Històriques de Divulgació*, i en l'elaboració de dossiers electrònics sobre Gaudí i les comarques tarragonines (2002), en motiu de la celebració de l'any dedicat a l'arquitecte. En aquest cas, els recursos eren molt abundants i de molta qualitat. En conseqüència la feina se centrà a recollir i sistematitzar l'obra de Gaudí en relació a les nostres comarques, aportant-hi el valor afegit de la bibliografia i la premsa locals.

La Secció Local ha treballat sempre conjuntament amb altres institucions, amb l'atenció dirigida als esdeveniments ciutadans.

Creació de nous serveis

Com ja s'ha vist, el Sistema d'Informació Local recollia i sistematitzava els recursos virtuals i creava nous continguts. L'ús de les tecnologies de la informació possibilitava, també, el disseny de nous serveis. En aquest sentit, el correu electrònic permetia mantenir un servei d'informació sobre qualsevol aspecte concret de la ciutat i comarques de Tarragona, amb el compromís de contestar en un termini màxim de tres dies. No s'atenien preguntes que impliquessin elaboració de treballs amb els fons de la biblioteca. Des de 1999 les consultes han anat augmentant cada cop més. Les àrees d'interès s'han distribuït en tres àmbits principals:

- Consultes bibliogràfiques en què es demana més informació de l'obtinguda a través dels catàlegs de la biblioteca.
- Consultes procedents de la comunitat ciutadana més propera orientades, en general, a aspectes pràctics.
- Consultes provinents de l'estranger (sobretot des d'Amèrica del sud i els EEUU) en què es demana informació pràctica o factual sobre Tarragona i el seu entorn.

El Sistema d'Informació Local té un paper clar com a agent i referent a les comarques de Tarragona. Per altra banda, i de retruc, es posa de manifest que Internet és un lloc natural on anar a buscar informació.

